

งานวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง

พัฒนาการทางสังคม
ปลูกฝังค่านิยม และความรับผิดชอบ

ผู้วิจัย

อาจารย์ วิษณุ สมัญญา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชา สุขศึกษาและพลศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

เค้าโครงงานวิจัยในชั้นเรียน

ชื่อผู้วิจัย อาจารย์ วิษณุ สมัญญา

ชื่อเรื่อง การจัดทำวิจัยด้านพัฒนาการทางสังคมปลูกฝังค่านิยมและความรับผิดชอบ

สภาพปัญหา

จากการที่ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้เป็นครูผู้สอนในระดับชั้น ป. 3 ได้พบปัญหาว่า นักเรียนชั้น ป.3/1 มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่ค่อนข้างเอาแต่ใจ ใช้อารมณ์เป็นเครื่องตัดสินปัญหา ต้องการเป็นจุดเด่นของเพื่อน ไม่สนใจฟังครู และไม่ให้ความร่วมมือในกลุ่มเพื่อน เป็นที่มาให้ห้องเรียนขาดความเป็นระเบียบขาดการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งเป็นผลต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมภายนอก

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานของสังคม คือการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งทางศาสนากำหนดเป็นหลักธรรมในการครองตน

ผลที่คาดหวัง

1. อบรมให้นักเรียนมีน้ำใจ แบ่งปันให้ผู้อื่น อันเป็นผลให้อยู่กันอย่างมีความสุข
2. ฝึกฝนทักษะนักเรียนเป็นผู้มีความรับผิดชอบ และมีเจตคติ ต่อสังคม

จุดประสงค์

1. เพื่อปลูกฝังค่านิยมในการอยู่ร่วมกันในสังคม
2. เพื่อส่งเสริมลักษณะนิสัยให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่

ระยะเวลาในการดำเนินงาน 1 ภาคเรียน

การดำเนินการ

1. ดำเนินการสอนตามปกติในห้องเรียน แต่เพิ่มการให้คำแนะนำกับนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตน เมื่ออยู่ในสังคม
2. แลกเปลี่ยนความคิดในเรื่องของการปฏิบัติตนไม่ถูกต้องและถูกต้อง ตามระเบียบของสังคม
3. ทดสอบนักเรียนในการตัดสินใจใช้เหตุผล ตามใบกิจกรรม “ชอบใครมากที่สุด” เพื่อนำผลมาประเมินพฤติกรรมของนักเรียน
4. จัดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน ตามกิจกรรมที่ 1 “ประเมินพฤติกรรมความช่วยเหลือผู้อื่น”
5. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามกิจกรรมที่ 2 ตรวจสอบผลของพฤติกรรม
6. ฝึกให้ผู้เรียน รู้จักวางแผนปฏิบัติงาน ตามกิจกรรมที่ 3
7. ประเมินผลการพัฒนาตนเอง ตามกิจกรรมที่ 4
8. ทำการประเมินเพื่อตรวจสอบ การปฏิบัติตนของนักเรียน
9. สรุปผลการจัดทำวิจัย

ชื่อเรื่องวิจัย การจัดทำวิจัยด้านการพัฒนาการทางสังคม ปลุกฝังค่านิยม และความรับผิดชอบ

ความสำคัญและที่มา

พื้นฐานประชาธิปไตย เป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาสังคมไทยให้ทันสมัย และอยู่ในสังคมโลกอย่างภูมิใจ การปลุกฝังค่านิยมประชาธิปไตย การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างไม่เห็นแก่ตัว มีความสำคัญในด้านการศึกษามากกว่าด้านอื่น ๆ ความรู้ ความคิดในสังคมใหม่ย่อมสามารถพัฒนาได้โดย อาศัยการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีใหม่ ๆ คอมพิวเตอร์ บทเรียนด้วยตนเองซึ่งทางโรงเรียนต้องลดบทบาทลง แต่ในทางเดียวกัน โรงเรียนก็เป็นสถานที่เดียวที่ผู้เรียนอยู่พร้อมกัน จึงควรทำให้การอยู่ร่วมกันของผู้เรียนเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาพื้นฐานทางสังคมให้มากที่สุด

ค่านิยมพื้นฐานประการหนึ่งของสังคม คือการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางศาสนาก็กำหนดให้เป็นหลักธรรมในการครองตน ให้บุคคลมีเมตตา กรุณา มีความอดทน อดกลั้น การช่วยเหลือผู้อื่นจึงนับเป็นพื้นฐานในการเข้าสังคมบุคคลที่มีจิตใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ จึงเป็นที่ยอมรับของสังคม อย่างไรก็ตามการช่วยเหลือที่เกินฐานะของตนก็อาจทำให้เกิดผลเสียแก่ตนเองได้ การปลุกฝังค่านิยมที่ถูกต้องผ่านการประเมิน มีเหตุผลที่เหมาะสมจึงจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาผู้เรียน

จากประสบการณ์ที่มองเห็นในปัจจุบันมักพบว่าคุณภาพของผู้เรียนส่วนมากจะมุ่งเน้น การศึกษาที่แข่งขัน และประชาชนส่วนมากมองเห็นภาพว่า ยิ่งเรียนสูงยิ่งเห็นแก่ตัว

ด้วยความมุ่งหวังดังกล่าว กลุ่มของข้าพเจ้าจึงเห็นว่าการพัฒนาผู้เรียนด้านการเข้าสังคม ต้องมีความรู้สึที่ดีต่อสังคม จึงเริ่มการสอนด้วยการประเมินการทำกิจกรรมต่อ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อปลูกฝังค่านิยมการอยู่ร่วมกันในสังคม
2. เพื่อส่งเสริมลักษณะนิสัยให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. การอบรมสั่งสอนผู้เรียนสอดแทรกไปกับเนื้อหาวิชาที่เรียน
2. แนะนำวิธีการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในสังคม
3. ทำการประเมินผลตามแบบกิจกรรมที่สร้างขึ้นให้สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียน

ขอบเขตของการวิจัย

การปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการอยู่ร่วมกันในสังคมยุคปัจจุบัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มของข้าพเจ้าได้ดำเนินการสอนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แล้วได้พบปัญหาของ เด็กชายอัครพัทธ์ เนตรพุกกณะ ว่าเป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางอารมณ์ และค่อนข้างเอาแต่ใจเป็นอย่างมาก มักใช้อารมณ์เป็นเครื่องตัดสินปัญหา และทำตัวให้เป็นจุดเด่นของเพื่อนทำให้เกิดความรำคาญต่อ เพื่อน ๆ และคุณครู จึงได้ทำการวิจัยเชิงทดลองกับผู้เรียน และแก้ปัญหา ดังนี้

1. สนทนา ชักถาม สภาพความเป็นอยู่ภายในครอบครัว
2. สอดแทรก จริยธรรมควบคู่ไปกับการสอนในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
3. แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตรวจสอบตนเองอย่างมีเหตุผล
4. ทดสอบผู้เรียนตามใบกิจกรรม ชอบใครมากที่สุด หลังจากที่ได้ทำการปฏิบัติในข้อ 1 – 3
5. ทดสอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตน ตามใบกิจกรรมที่ 1 ประเมินผล
6. ทดสอบผู้เรียนตามใบกิจกรรมที่ 2 บักที่กผล
7. ฝึกให้ผู้เรียน รู้จักวางแผนปฏิบัติงานตามใบกิจกรรมที่ 3
8. ประเมินผลการพัฒนาตนเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนด

สรุปผลการวิจัย

นักเรียน : ผลในการวิจัยเชิงทดลองของเด็กชายอัศวพัชร์ เนตรพุกกณะ ปรากฏว่า สภาพของการอยู่ร่วมกันของสังคมในกลุ่มเพื่อน ผู้เรียนจะมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัด ผู้เรียนได้รับความอบอุ่น เพื่อน ๆ ให้การยอมรับ ลดพฤติกรรมก้าวร้าวเพื่อนร่วมห้องลงไปอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ยังไม่เป็นผู้ที่ไม่มีลักษณะเห็นแก่ตัว มีการแบ่งปัน และให้ความช่วยเหลือเพื่อน ๆ มากขึ้นไม่สร้างความรำคาญให้ครูและเพื่อน

อาจารย์ : ได้ทราบผลการพัฒนาพฤติกรรมที่จัดให้ผู้เรียนใช้เชิงของการทดลองตลอดจนได้แนวคิด และเข้าใจปัญหา ความรู้สึกต่าง ๆ ที่ผู้เรียนมีต่อครอบครัวทั้งในทางบวก และลบ นอกจากนี้ยังเกิดความภาคภูมิใจในผลงานที่แก้ปัญหาผู้เรียนจนประสบความสำเร็จ และได้เผยแพร่ให้ครูที่สนใจด้วย

ภาคผนวก

ตัวของฉัน
“ลักษณะของตนเอง”

ลักษณะนิสัยเป็นบุคคลที่

1. ไม่ค่อยสนใจเรียน
2. ชอบแกล้งเพื่อน
3. อยากให้เพื่อนรัก

ข้อดี

1. มีความสามารถในการเล่นกีฬา วิ่ง
2. ชอบช่วยเหลือครูยกของหนัก

ข้อเสีย

1. แกล้งเพื่อน
2. ไม่สนใจเรียน
3. คุยเก่ง

อยากปรับปรุงตนเองในเรื่อง

1. ไม่แก๊งเพื่อน
2. ตั้งใจเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง แล้วตัดสินใจว่าชอบใครมากที่สุด

1. “ วิชญาภรณ์ “ เป็นคนที่มีความสามารถสูง ทำงานได้รางวัลบ่อย ๆ และจะคอยช่วยเหลือเพื่อน ๆ ที่สนิทสนมเคยให้ความช่วยเหลือเขาเท่านั้น
2. “ ญัฐกานต์ “ เป็นคนยากจนมีความรู้ ความสามารถพอปานกลาง เมื่อเพื่อน ๆ ได้รับความเดือดร้อนทุก ๆ เรื่อง เขาจะอาสาเข้าช่วยเหลือ จนบางครั้งตนเอง ทำงานไม่สำเร็จ ทำให้คะแนนน้อยลง
3. “ โทนี่ “ เป็นผู้มีความดีใครมีปัญหาเขาก็ช่วยเหลือทางการเงินทุกรายไป แต่เป็นการช่วยเหลือเล็กน้อย ๆ และมักจะแสดงออกให้เห็นว่า ช่วยไปอย่างนั้นเอง ไม่ได้เต็มใจหรอก

บันทึกคำตอบ
ของผู้เรียน

คนที่ชอบที่สุด คือ ญัฐกานต์

จุดที่ชอบ ชอบช่วยเหลือเพื่อนทุกเรื่องโดยไม่หวังผลตอบแทน
เหตุผล เพราะเขาช่วยผู้อื่นแม้ตนเองเดือดร้อนก็ยังเต็มใจช่วย

บันทึกผลกิจกรรม ชอบใคร

เหตุผลของการช่วยที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติ บอกถึงความรู้สึกของการช่วยเหลือผู้อื่นที่มีเหตุผลน่าสนใจ แม้จะยังเป็นเหตุผลที่ยังวัดไม่ได้แน่ชัดก็ตาม แต่เหตุผลนั้น ผู้เรียนมีพื้นฐานการอยู่ร่วมกันในสังคมที่ดีพอสมควร ไม่ได้แสดงว่าผู้เรียนเป็นผู้ที่เห็นแก่ตัวแต่อย่างใด

กิจกรรมที่ 1

ช่วยดีหรือไม่ ?

ประเทศไทยกำลังอยู่ในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ มีบุคคลหลายฝ่ายมาเรียกร้อง
รณรงค์ให้บริจาคทรัพย์สินช่วยชาติ สุทธิเป็นคนใจบุญ ชอบช่วยเหลือบุคคลอื่นเสมอ ๆ แต่ฐานะ
ไม่ดีพอ (พอมีพอกิน) วันหนึ่งมีผู้มาขอบริจาคหน้าบ้าน เขามีเงิน 20 บาท ที่จะใช้ค่าอาหาร
พอดี

***** ถ้านักเรียนเป็นสุทธิ นักเรียนจะบริจาคเงินนั้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

บริจาค

ไม่บริจาค

เพราะ มีความสงสารด้วยเหตุว่า จำนวนเงินเล็กน้อยของเรามีส่วนช่วยให้สังคมมีฐานะ
ทางเศรษฐกิจดีขึ้น และยังทำให้ผมมีความสุข มีความภาคภูมิใจในการช่วยเหลือครั้งนี้

บันทึกผลใบงานที่ กิจกรรมที่ 1 ช่วยดีหรือไม่

ผู้เรียนได้อ่านใบกิจกรรมและบันทึกผลด้วยความเห็น การช่วยผู้อื่นที่มีความลำบากมากกว่าตน
ถ้าทำให้เขาอยู่รอด หรือมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นบ้าง เขาก็มีความภาคภูมิใจ นับได้ว่าผลพฤติกรรมของ
ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ครูได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องของการอยู่ร่วมกันใน
สังคม และสังเกตพฤติกรรมต่อไป

กิจกรรมที่ 2

บุคคลในดวงใจ

อภีรักษ์

เป็นบุคคลที่ยินดี ช่วยเหลือเพื่อน ๆ เสมอ ทุกครั้งที่เขาช่วย เขาจะขอให้บุคคลที่ช่วยนั้นนำผลงานมาแลกเปลี่ยนกัน หรือช่วยทำงานให้เขา ถ้าผู้ใดไม่ยินดีแลกเปลี่ยนหรือช่วยทำงาน เขาก็จะปายเปียงไป ไม่อยากช่วย

อภิวุฒิ

เป็นบุคคลที่ช่วยเหลือเพื่อน ๆ เป็นประจำ เพราะทุกครั้งที่ช่วยเหลือ เขาจะขอรับรองให้ผู้ที่ได้รับช่วยเหลือนั้น รายงานให้ครูทราบ หรือลงบันทึก ความช่วยเหลือในบันทึกของเพื่อน เพื่อนำไปรายงานให้ครูทราบ เขาอยากให้ครูรักมาก ๆ และครูที่เคยบอกว่าใครช่วยเหลือเพื่อนมาก ๆ ครูก็จะรักมาก

อยากเป็น
อภิวุฒิ

อภีรักษ์

เพราะ เป็นบุคคลที่ช่วยเหลือเพื่อนเป็นประจำ เพราะทุกครั้งที่ช่วยเหลือเพื่อน เขาจะให้เพื่อนไปบอกครูเพื่อที่จะให้ครูรัก

บันทึกผลไปงานกิจกรรมที่ 2 บุคคลในดวงใจ

จากการอ่านผลงานและพูดคุยกับผู้เรียนในกิจกรรมที่ 2 สรุปได้ว่าการจะดูว่าใครดีกว่านั้นต้องดูที่บุคคลและประโยชน์ที่ได้รับ เป็นคำตอบของผู้เรียนที่เลือกตามเหตุผล ครูได้เพิ่มเติมด้วยการตั้งคำถามว่า “ ถ้าจะให้ผู้อื่นรักตนเองบ้างล่ะจะทำอย่างไร “ ผู้เรียนได้ให้คำตอบว่า การที่จะให้ผู้อื่นรักจะต้องปฏิบัติผู้อื่นด้วยใจและความรู้สึกที่ดี ๆ ให้เขาก่อน จากคำตอบจะเห็นว่า ผู้เรียนเริ่มเข้าใจ และรู้จักมองความรู้สึกของผู้ที่อยู่ร่วมกันมากขึ้น ครูจึงได้ทำการสังเกตพฤติกรรมต่อไป

กิจกรรมที่ 3

แนวทางการปฏิบัติตน

อภิรักษ์ เป็นนักเรียนที่มีฐานะปานกลาง แต่เรียนดี วันหนึ่งสมชายซึ่งเป็นเพื่อนที่เคยให้การช่วยเหลือทางการเงินแก่อภิรักษ์และครั้งนี้สมชายไม่ได้ทำการบ้านมาส่งครู การบ้านครั้งนี้ครูจะให้คะแนนสอบตก

*** ถ้านักเรียนเป็นอภิรักษ์ นักเรียนจะทำอย่างไร
(ให้เลือกวิธีการ แล้วกรอกข้อความลงในตาราง)

การกระทำ	ใคร	ได้อะไร	เสียอะไร
1. อธิบายให้เพื่อนฟัง	อภิรักษ์ สมชาย	ได้ช่วยเหลือให้พ้นจากการ สอบตก	-
2. ให้ออก	สมชาย อภิรักษ์	- ได้เพื่อน - ช่วยไม่ให้เพื่อนสอบ ตก	ร่วมกันทำผิด

สรุปผลการตัดสินใจ ผมเลือกวิธีที่ 1 อธิบายให้เพื่อน เพราะว่าผมไม่อยากจะให้เพื่อนลอก ถ้าเพื่อนลอก การบ้านของผม จะผิดและเป็นการส่งเสริมให้ผมและเพื่อนร่วมกันกระทำผิด

เขียนบอกความรู้สึก และความประทับใจ

1. ให้ความช่วยเหลือ ในเรื่อง ช่วยเซ็นรถจักรยานให้เพื่อน
2. ผู้ที่รับความช่วยเหลือ คือ เด็กชาย นาวัน ปิ่นทอง
3. ความภูมิใจที่ให้ความช่วยเหลือ

ทำให้สบายใจที่ได้ช่วยเหลือเขา เพราะว่าเขาเคยช่วยเหลือผมเรื่องเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

บันทึกผลใบงานกิจกรรมที่ 3

ใบงานนี้เป็นการฝึกแนวทางในการปฏิบัติตน ผู้เรียนได้เลือกแนวทางในการปฏิบัติ 2 แนวทาง คือ

1. อธิบายให้เพื่อนฟัง เพราะต้องการช่วยเหลือเพื่อนและไม่อยากให้เพื่อนผิดเหมือนตน
2. ให้เพื่อนลอก เพราะต้องการมีเพื่อน อยากให้ผู้อื่นคบกับตนเองมากขึ้น

จากสองทางเลือกที่ผู้เรียนได้เลือกปฏิบัติ ครูได้ให้ผู้เรียนเลือกตัดสินใจเพียงอย่างเดียวใดอย่างหนึ่ง สรุปว่าผู้เรียนตัดสินใจในวิธีที่ 1 และให้เหตุผลเป็นที่น่าพอใจเป็นอย่างมาก

หลังการปฏิบัติกิจกรรมที่ 3 ครูได้ให้นักเรียนเขียนความประทับใจในสิ่งที่ตนเองได้ให้ความช่วยเหลือเพื่อนในเรื่องที่ภาคภูมิใจมากที่สุด